

NIEUWSBRIEF

Maart 2025

---

11 maart bijeenkomst • Nieuw logo en lay-out wikiwijs pagina • Onderzoek naar Modeldidactiek • Modeldidactiek bij andere vakken • Uit de praktijk • PLG bijeenkomsten • Verslag online cursus • Financiering PLG • Ondersteuning op locatie • Agenda

---

In deze nieuwsbrief: een kijkje achter de schermen bij de online cursus, de updates over het logo en de Wikiwijs-pagina, onderzoek naar Modeldidactiek én meer!

Zijn je collega's geïnteresseerd?

Stuur deze nieuwsbrief dan door, ze kunnen zichzelf aanmelden via [dit formulier](#).

11 maart 2025: Modeldidactiek bij andere vakken

Zowel bij Cathy op het Martinuscollege als bij Else op het Dalí wordt Modeldidactiek nu niet alleen bij Natuurkunde maar ook bij andere vakken toegepast. Dit is nog in een pril stadium, maar de reacties zijn zeer positief. Voor de bètavakken zijn experimenten een startpunt, maar vakken als geschiedenis en LO moet dat natuurlijk anders. Wiskunde heeft al Building Thinking Classrooms.

Op 11 maart is op het Martinuscollege (in Grootebroek) een vakoverstijgende bijeenkomst waar collega's aan elkaar presenteren hoe ze het aanpakken. Heb jij of een collega interesse om mee te doen? Meld je bij [Cathy Baars](#)!

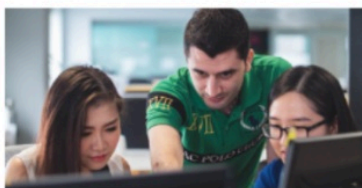
Nieuw logo en lay-out wikiwijs pagina

Modeldidactiek is een didactische methode voor docent-gestuurd ontdekkend leren voor de bètavakken, waarbij leerlingen samenwerkend komen tot conceptuele modellen o.a. met experimenten die zij zelf vormgeven. Deze aanpak leert hen heen-en-weer denken tussen verschijnselen en modellen/begrippen, weergegeven in verschillende representaties, zoals tabellen, grafieken, schetsen, schematische weergaven, formules, analogieën en fysieke modellen.

Hieronder zijn diverse leerlijnen vormgegeven: thematisch, maar ook geordend naar niveau.

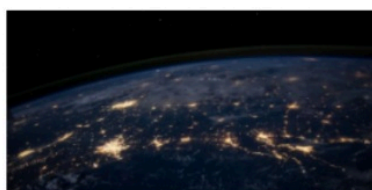
Thematisch vmbo

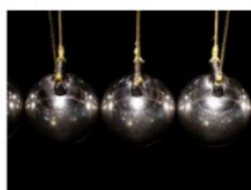
Thematisch onderbouw havo/vwo

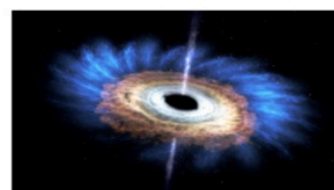
Thematisch bovenbouw havo/vwo

Leerlijn onderzoek vmbo

Leerlijn onderzoek
havo/vwo onderbouw

Leerlijn onderzoek
havo/vwo bovenbouw

De afgelopen weken heeft Onne hard gewerkt aan een nieuwe lay-out van de [Wikiwijs-pagina](#). Niet alleen de lay-out is aangepast, maar ook de toegankelijkheid van het materiaal is verbeterd. Er is meer aandacht besteed aan vmbo- en onderbouwmateriaal. Daarnaast is er een leerlijn opgesteld voor havo/vwo (boven- en onderbouw) en vmbo. Het materiaal uit deze leerlijnen kun je gebruiken als je Modeldidactiek niet als geheel wilt invoeren, maar er wel incidenteel gebruik van wilt maken. De onderwerpen zijn thematisch gerangschikt. Voor de onderdelen onderbouw en vmbo is nog niet veel materiaal beschikbaar. Heb je materiaal en wil je dat delen? Neem contact op met [Onne](#) of [Cathy](#).

Daarnaast is er een nieuw logo ontwikkeld voor Modeldidactiek. Het nieuwe logo is nu geschikt voor alle vakken. De cirkel sluit aan bij de ontwerpcyclus. De cirkel wordt ook los als designelement gebruikt.

Onderzoek naar Modeldidactiek

Voor de subsidie en ook voor onszelf zijn we benieuwd naar de stand van zaken rondom de invoering van Modeldidactiek. Hoe wordt Modeldidactiek ingezet en wat zijn de

Klik op de [link naar de enquête](#) of scan onderstaande QR-code .

Ook mensen die wel een cursus of bijeenkomst hebben bijgewoond, maar Modeldidactiek niet gebruiken, vragen we deze enquête in te vullen. We willen graag weten waarom je hebt besloten Modeldidactiek niet toe te passen.

PLG bijeenkomsten Modeldidactiek

Terugblik PLG Modeldidactiek 6 maart 2025

Op het Gymnasium Haganum zijn we onder leiding van Florentien Kan ingegaan op Modeldidactiek in de tweede klas. We deden lesactiviteiten over meten en over verbanden in grafieken. Dit materiaal komt binnenkort ook op Wikiwijs.

Met Jeroen Maes bespraken we rekenvaardigheid / gecijferdheid. Leerlingen “doen” bij de activiteiten al snel veel aan getallen, verhoudingen en procenten, formules, grafieken/tabellen. Daarmee ontwikkelen kennis, inzicht en handigheid op natuurlijke wijze. Het is wel opmerkelijk hoe verwarrend verschillen in aanpakken, terminologie bij wiskunde — betavakken voor leerlingen kunnen zijn, en we gaan bekijken of we daar iets aan kunnen doen.

Hier de [link naar de presentatie](#).

PLG Modeldidactiek 10 juni Heemskerk

SAVE THE DATE

De laatste bijeenkomst is op dinsdag 10 juni gepland, op het Dalí college in Heemskerk. Else Stevens gaat in op Modeldidactiek op vmbo-t en havo. We ervaren een lesactiviteit en bespreken hoe je voor deze doelgroepen Modeldidactiek in je jaar effectief kunt inzetten. Onder andere kun je het lesjaar met deze aanpak op een effectieve en interessante manier starten.

Uit de praktijk

Cathy Baars

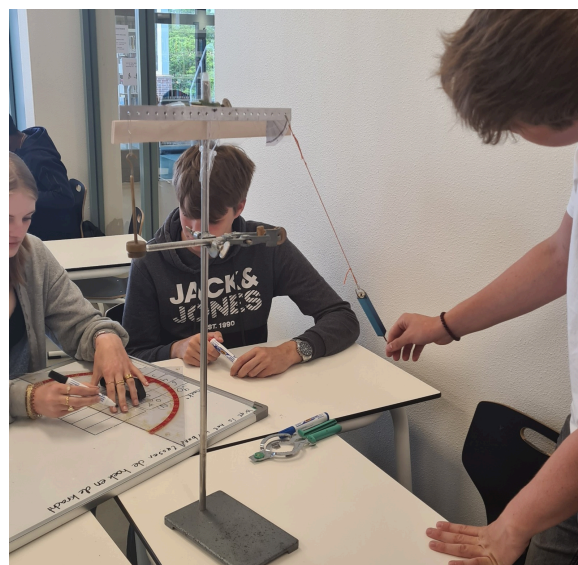
Een les later, toen ik de whiteboards weer tot mijn beschikking had, ging de klas meteen goed aan het werk. Ze werkten

Modeldidactiek. Mijn leerlingen in H5 zijn hier goed in getraind en weten precies wat er van hen wordt verwacht tijdens de natuurkundeles.

Een maand geleden moest ik uitwijken naar een ander lokaal, omdat mijn eigen lokaal werd gebruikt voor activiteiten tijdens de Martinusweek. Ik had geen zin om alle whiteboards mee te sjouwen, dus besloot ik er een “gewone” les van te maken: ik gaf uitleg, waarna de leerlingen zelfstandig opdrachten mochten maken, die ook als huiswerk golden. Tot mijn grote verbazing gingen ze echter niet aan de slag. In plaats daarvan bleven ze gezellig kletsen, en er gebeurde nauwelijks iets. Eerst vroeg ik ze vriendelijk om aan het werk te gaan, daarna iets minder vriendelijk, maar het had geen effect. Dit terwijl de groep normaal gesproken altijd hard werkt.

Ik vroeg me af wat de oorzaak hiervan was. Lag het aan het andere lokaal met de grote 8-persoonstafels? Of miste de klas vooral de whiteboards? Een week later kreeg ik de kans om dit te testen. Een collega wilde mijn whiteboards lenen, waardoor ik wederom een les zonder whiteboards moest geven—maar deze keer wél in mijn eigen lokaal. Ik hoopte dat de vertrouwde omgeving de leerlingen zou stimuleren om zoals gewoonlijk goed samen te werken aan de opdrachten. Maar ook nu verviel de klas na de uitleg in geklets, en werd er weinig uitgevoerd.

Het was erg gezellig, maar productief was het niet. Ik sprak ze erop aan, maar dat had weinig effect.

Voor mij is dit een duidelijke aanwijzing dat het werken op whiteboards een cruciaal onderdeel is van Modeldidactiek. Doordat leerlingen een whiteboard voor zich hebben, worden ze uitgedaagd om samen te werken. Kennelijk lukt dat veel minder goed als iedereen alleen in zijn eigen schrift werkt.

Voor collega's die willen starten met Modeldidactiek, maar dit een grote omschakeling vinden, kan whiteboarding een laagdrempelige eerste stap zijn. Door leerlingen samen opgaven te laten uitwerken en deze aan elkaar te laten presenteren, leren ze beter nadenken en praten over het werk dat ze doen. Dit helpt ook zwakkere leerlingen, die vaak niet weten hoe ze moeten beginnen, omdat ze kunnen meekijken met hun klasgenoten. Daarnaast is het als docent bijzonder interessant (en vaak ook vermakelijk) om de discussies van een afstand te beluisteren. Het geeft waardevolle inzichten in het denkproces van leerlingen.

verslag Online cursus

Vanaf 13 januari zijn 18 collega's uit Nederland, Letland, Egypte en Saoedi-Arabië begonnen aan de 16-weekse asynchrone online cursus van Mark Lattery over Modeldidactiek. De cursus bestaat uit acht units, die elk twee weken duren. Dat betekent dat de cursus tot eind april loopt en net voor de meivakantie afgelopen is.

Elke unit bevat vier opdrachten: een lab, een "reflective writing"-opdracht en een post-lab. De vierde opdracht bestaat uit twee onderdelen: een discussie over het lab/post-lab en een discussie over een artikel dat je moet lezen. Daarnaast is er wekelijks een videomeeting voor wie dat wil. Al met al best wat werk.

Elke unit behandelt een ander natuurkundig onderwerp en een andere invalshoek op Modeldidactiek. Omdat het lesmateriaal pas een dag voor de start van een nieuwe unit beschikbaar komt, is vooruit werken niet mogelijk. Iedereen volgt hetzelfde tempo. Enerzijds is dit prettig omdat iedereen even ver is, soms is het echter ook lastig omdat de cursus niet het enige is wat je doet. De natuurkundige onderwerpen (tot nu toe spiegelen, breking en staande golven in een koord) zijn niet moeilijk, omdat ze ook in het Nederlandse natuurkundeonderwijs aan bod komen.

alternatieve benaderingen te horen, kom je op nieuwe ideeën.

Niet alleen het onderdeel waar het over gaat, maar ook over andere onderwerpen. Een belangrijk pluspunt van de cursus is dat de didactische aanpak van Modeldidactiek op een concreet natuurkundig onderwerp wordt toegepast, waardoor het makkelijker toepasbaar is de eigen lessen

De besproken onderdelen van Modeldidactiek tot nu toe zijn een introductie over Modeldidactiek, "Wat is een model?" Op dit moment ligt de focus op het hele proces van modeling: van eerste waarneming tot het bouwen van modellen en deze modellen toepassen.

Hoewel veel van deze onderwerpen al zijn besproken tijdens Marks bijeenkomsten in Nederland, biedt deze cursus meer diepgang. Dit komt doordat we nu ook wetenschappelijke artikelen lezen en deze uitgebreid bespreken in online discussies. Doordat de discussies schriftelijk plaatsvinden, heb je meer tijd om na te denken over je antwoorden. Dit leidt tot veel nieuwe inzichten en ideeën.

Kortom, de cursus is een aanrader voor iedereen die zich verder wil verdiepen in Modeldidactiek. Het is echt een waardevolle aanvulling op de bijeenkomsten met Mark.

schooljaar.

Uit deze subsidie werden enkele PLG-leden betaald om materiaal te schrijven, bijeenkomsten te organiseren, de Wikiwijs-pagina's te vullen en de nascholing door Mark Lattery te bekostigen. Helaas stopt deze subsidie, waardoor we op zoek moeten naar een nieuwe financiering of subsidie.

Iedereen met ideeën hierover is van harte welkom om deze te delen met Onne Slooten, Cathy Baars en/of Liliane Bouma. Zonder deze financiering wordt het voortbestaan van de PLG een stuk lastiger, dus alle suggesties zijn welkom!

Ondersteuning op locatie

Overweeg je Modeldidactiek in te voeren? Wil je collega's laten kennismaken met Modeldidactiek? Of heb je ondersteuning nodig bij de uitvoering ervan? Onne en Cathy helpen je graag! Wij bieden op maat gemaakte begeleiding en coaching voor scholen en docenten bij de implementatie van Modeldidactiek. Denk hierbij aan:

- Een introductiemiddag op locatie
- Ondersteuning bij het ontwikkelen van een invoeringsplan
- Nascholing op locatie
- Werken met een whiteboard
- Lesobservatie
- Coaching op afstand
- Een lesson study-traject

Dit jaar is Onne beschikbaar op dinsdag en Cathy op woensdag en vrijdag. Neem contact op via e-mail: oslooten@amsterdams.com en Cathy.Baars@gmail.com.

AGENDA

11 maart	Workshop modeldidactiek bij O.R.S. Lek en Linge (Culemborg, Onne)
11 maart	LOG Modeldidactiek bij Martinuscollege (Grootebroek, Cathy)
21/22 maart	Workshop tijdens de Jong NVON conferentie (Utrecht, Onne)
tot 28 april	Cursus modeldidactiek (Mark Lattery)
10 juni	3e bijeenkomst PLG (Organisatie Onne en Else)
juli	Workshop bij de GIREP (Leiden door Cathy)
3/4 oktober	Workshops op het NVON festival (Den Bosch, Cathy)

Wil je weten hoe de PLG leden het afgelopen jaar aan de slag zijn geweest? Hier vind je de praktijkverhalen van [Anita](#), [Cathy](#) en [Onne](#) op basis van interviews door het team van Impuls Open Leermateriaal.

Het project Modeldidactiek is een samenwerking tussen de [NVON](#), [Bètapartners](#) en [Modeling Teachers International](#), en heeft subsidie van het groeifonds Impuls Open Leermateriaal.

Info en contact

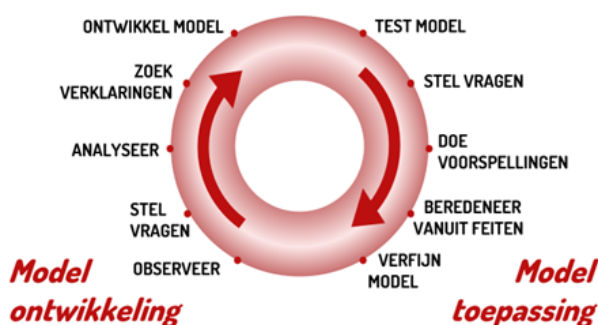
Onne Slooten, docent Amsterdam Lyceum | oslooten@amsterdams.com

Liliane Bouma, projectcoördinatie | liliane@lilianebouma.nl

[Wikiwijs Modeldidactiek](#)

[Aanmelden voor de nieuwsbrief](#)

De Modeldidactiek Cyclus

U ontvangt deze e-mail omdat u zich voor deze mailing heeft ingeschreven via ons aanmeldformulier, heeft deelgenomen aan een van onze bijeenkomsten of omdat u actief bent binnen het project Modeldidactiek. Via onderstaande links kunt u uw voorkeuren beheren of uitschrijven voor deze nieuwsbrief.

Subscribe

Past Issues

Translate

[update your preferences](#) or [unsubscribe](#)

